

Bezinning 659: Wat is waarheid?

Johannes 18,38-40 = fragment Goede Vrijdag ABC-jaar

Het Woord

Hierop zei Pilatus: 'Maar wat is waarheid?' Na deze woorden ging hij weer naar de joden buiten. 'Ik heb geen schuld in Hem gevonden,' zei hij. 'Maar het is bij u gebruikelijk dat ik met Pesach iemand vrijlaat – wilt u dat ik de koning van de joden vrijlaat?' Toen begon iedereen te schreeuwen: 'Hem niet, maar Barabbas!' Barabbas was een misdadiger.

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

Jezus heeft de overmacht in de dialoog met Pilatus. Juridisch gesproken is Pilatus de rechter en Jezus het slachtoffer, aangeklaagd en aangebracht door de leiders van zijn eigen volk. Maar naar de inhoud van het gesprek is Jezus de rechter en Pilatus de beschuldigde. Jezus beschuldigt Pilatus ervan niet in de waarheid te staan, niet in de waarheid van Jezus. En zelfs tegenover zijn rechter verkondigt Jezus de kern van zijn boodschap en zending: 'Ik ben geboren en naar de wereld gekomen om van de waarheid te getuigen, en ieder die de waarheid is toegedaan, luistert naar wat Ik zeg.' Dit is spiritualiteit. Een spiritualiteit waarin Pilatus niet wil meegaan. Daarom antwoordt hij zo vreemd met de vraag: 'Wat is waarheid?' Het is cynisme, ironie of gewoon een spottend grapje om zich ervan af te maken. Maar alleszins een weigering zich door Jezus te laten meenemen in zijn zending. Pilatus kiest dus voor de wereld en zijn illusies en niet voor de waarheid van Jezus. Meer nog: hij zal Jezus juist prijsgeven aan de haat van anderen.

Johannes stelt dan zwart tegenover wit en wit tegenover zwart. Pilatus zegt immers: 'Ik vind in Hem geen enkele schuld.' Maar er wordt geschreeuwd niet deze onschuldige vrij te laten, maar Barabbas die een rover is. Nogmaals wordt de schuld voor Jezus' dood niet vooral bij Pilatus gelegd, maar boven alles bij de overheden van het joodse volk.

Het Woord in mijn leven

Slaag ik erin de meest nijpende situaties te beleven vanuit mijn christelijke spiritualiteit? Gebruik ik cynisme, ironie of misplaatste humor om mij af te schermen voor uitdagende of confronterende waarheid?

Bidden met het Woord

Heer God,
U lijdt als mensen lijden,
als onschuldige mensen
veroordeeld worden.
Elke nijpende situatie
wil U deblokkeren
door Uw Woord van leven.
Help ons Uw Waarheid
ruimhartig aanvaarden.
Help alle machthebbers
rechtvaardig te oordelen,
te beslissen naar waarheid. Amen.

© Eric Haelvoet 2017